

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zveter, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznana se plačuje od peterostopne peti-vrst po 12 h, če se oznamila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznamila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10. h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnemu telefon št. 85.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 11. julija.
Seja prične kakor navadno ob četrtni na enajst. Poleg nekega nemškega predloga, stavljajo tudi slovenski koroški poslanec Grafenauer predlog, v katerem zahteva naj se zoper izvede razbremenitev posestev, da se obvarujejo s tem mali in srednji kmetje pred končnim poginom.

Dr. Rybař in Mandič interpelirata justičnega ministra zaradi zavlačevanja imenovanja na sodniška mesta na Primorskem; dalmatinški poslanec Vinčović interpelira trgovskega ministra zaradi zidavežupne cerkve v Št. Vidu in poljedelskega ministra zaradi prepotrebne cisterne v Janjinji in oskrbovanja večjih krajev nekega polotoka z vodo; Štajerska poslanca Jezovnik in Roblek interpelirata železniškega ministra zaradi nedostatkov in slabih razmer na železnični Celje-Poljane in pa zaradi zapostavljenja slovenskega jezika na tej železnični.

Nato se nadaljuje debata o proračunskem provizoriu. To priliko porabi dunajski naprednjaki O'Fener, da urgira že res tako nujno potrebljeno reformo kazenskega zakonika, preiskovalnih sodišč in ureditev v zadevi preiskovalnih zaporov.

Krščanski socialist, Dunajčan Bielohlavek napada po svoji starci navadi socialne demokratije. Ker očitajo socialisti Luegerjancem, da pri uradih, kjer odločajo krščanski socialisti n. pr. pri dunajskem magistratu in nižjeavstrijskem deželnem odboru, drug službi ne dobi, kakor kdor je znan kot pristen somišlenik dr. Luegerja, in pravijo, da greše s tem krščanski socialisti proti členu XIX., kjer stoji zapisano, da so vsi državljanji pred postavami enakopravni, je odgovoril Bielohlavek — da pokažem, kako bistre glave so ti ljudje — tako: po tem členu se sicer lahko razlagata, da more vsakdo službo dobiti, ne pa da bi jo moral!

Veselo je bilo poslušati, ko je branil in povzdigoval nemško Dujnaja in kričal o nemškem »Besitzstandu« — veselo namreč vsled tega, ker je Bielohlavek po rodu Čeh, sedaj renegat in zato pristen nemški

Besitzstand. Bielohlavek — made in Germany! Resnica je namreč, da so vsi največji dunajski Nemci — čeških rodu. Kaj pa je ves. Dunaj? Kar ni žida, je Čeh, oziroma ponemčeni Čeh. Da bi dobili Čehi na Dunaju češke ljudske šole in ne bi morali pošiljati svojo deco v nemške šole, kjer se učitelj pričetkom z otroci niti besedice ne more pogovoriti, iz enostavnega razloga, ker otroci nemški ne znajo, učitelj pa ne češki — potem bi bilo v nekaj letih dunajsko nemščino takoj razcefrano, da bi bilo strah.

Za Bielohlavkom, ki ga je poslušala polnoštivalno krščansko socialna stranka, prične govoriti nemški socialist Beer, ki se poteguje zlasti za osemurni delavni čas in navaja na podlagi statističnih zapiskov, kako zdravju nevarno je delo, ki trpi dolgo, zlasti pa tako težka o-pravila, kakor so kovinarska itd.

Za njim je govoril vsemeneč Wolf, ki so si ga hoteli ogledati zlasti vsi novi poslane. Wolf ima veliko govorisko rutino in vse sposobnosti političnega agitatorja. Metostoma prikroji govor celo poetično, lahino se poigrava z besedami, v desnicel bel listek, na katerem stoji nekaj besed, z levico skuša podati podudarek svojim besedam. Kadar se nekoliko razburi — in to stori Wolf večkrat — mu padejo dolgi kodri po čelu, govornik jih popravi nazaj, požirek vode in govor gre z isto spremnostjo naprej.

Taka je oblika govora; vsebina je vsa drugačna: kdo je še slišal, da se godi Nemcem v Avstriji najslabše, da so nemški uradniki preganjani, če kažejo svoje nacionalno mišljene, slovanski pa žive, kakor ptiči pod nebom, živ krst jih ne moti, če agitirajo za svojo narodnost itd. Vlada daje za slovanske stvari tisočake, za nemške niti vinarja. Vse to vidi Wolf skozi svoja vsemenska očala.

Ko se je lotil socialistov, so pričeli ti z medklici. Wolfu so sekundirali njegovi somišleniki — proč od rimovci izvoljeni z glasovi krščanskih glasov! — sekundirali so mu tudi nemški krščanski socialisti, socialni demokratje vmes in tako se je pričel kraval. O mirnem zborovanju ni bilo več govorova. Socialisti so očitali Wolfu in ostalim vsemencem,

da so se oni kot ustanovitelji in nositelji ideje »Proč od Rimov« zvezali s klerikalci, ker bi drugače pri volitvah sijajno pogoreli; Wolf je očital zoper socialistom, da so se oni ravno tako zvezali s klerikalci, ko se je šlo pri predzadnjih volitvah v bavarški deželnem zboru za to, da premagajo nemške naprednjake. Wolf je kričal poljskim socialistom »poljski judje«. Ko je dejal, da je svobodna šola le socialno demokratična iznajdba, so mu kričali leti »lažnjivec«. Predsednik je zmanj zvonil. Vpitje je jenjalno šele, ko je Wolf končal.

Nato je bila seja prekinjena in se nadaljuje jutri. J. F.

* * *

Češki klub je izrekel podpredsedniku Záčku nezaupnico, ker je vzel ruskemu govorniku Markovu besedo, če, da ni ruščina nikak v Avstriji opravičen jezik. Markov in tovarši si prizadevalata, da bi se ruščina tudi officialno priznala kot jezik, v katerem se more tudi v Avstriji javno razpravljati. Dejanski je namreč res, da obstoji v Galiciji in Bukovini neko drustvo, ki izdaja slično slovenski Mohorjevi družbi knjige v velikoruskem jeziku in tudi list »Galičanin« izdajajo Markovi so mišleniki v ruščini.

Jezikovno vprašanje — rešeno.

Dunaj, 11. julija. Po dolgo trajnih pogajanjih se je danes končno vendarle posrečilo ugodno rešiti jezikovno vprašanje v parlamentu in s tem odstraniti Damoklejev meč preteče češke obstrukcije. Čehi so se zadovolili s predlogom, da ima češke govorove v zbornici ekscepčionalno poseben uradnik v svrhu, da se potem priobčijo v državnozborški korespondenci. Vprašanje protokoliranja se imata rešiti poslovnimi potom. Parlamentarna zveza čeških strank je imela ob šestih sejih in je po poročilu referenta dr. Hrubana z večino glasov odobrila gori navedeno rešitev jezikovnega vprašanja. Kakor se čuje, se bo poverila naloga ekscepčionalisti s to rešitvijo jezikovnega vprašanja govorove v zbornici ministerjemu uradniku Veleku. Češki liščani niso zadovoljni in naglašajo,

da so češki poslanci v tem oziru doživeli v bistvu občuten poraz.

Konferenca klubskih načelnikov.

Dunaj, 11. julija. Danes opoldne so imeli načelniki vseh klubov sejso, na kateri so se posvetovali o sestavi dnevnega reda za bodoče plenarne seje in o načinu, kako se naj reši proračunskega provizorija v proračunskem odseku. Sklenilo se je, da v soboto ne bo zbornične seje in da bo proračunski odsek zboroval v pondeljek in torek. Prihodnja plenarna seja bo v tork, v sredo se prične razprava o Luegerjevem predlogu glede cesarjevega jubileja, v četrtek pa bo na dnevnem redu drugo čitanje proračunskega provizorija. Na predlog posl. dr. Ploja se je sklenilo, da se ima še v tekočem zasedanju razpravljati o predlogih glede podpore po ujmah prizadetemu predstivalstvu.

Po sklepilih konference se imata izvoliti več odsekov, med temi tudi tiskovni in ustavni odsek. Ustavnemu odseku se izroči brez prvega čitanja predlog za revizijo društvenega in zborovalnega zakona.

O jezikovnem vprašanju se ni razpravljalo, ker je dr. Kramar izjavil, da bo jutri vložil v tem vprašanju poseben predlog, ki se naj brez prvega čitanja izroči poslovemu odseku.

Legitimacijski odsek.

Dunaj, 11. julija. Med Čehi in Nemci je prišlo pri današnji seji legitimacijskega odseka do burnih prizorov. Za referenta o izvolitvi Poljaka Dulenberga je bil izvoljen Poljak Loewenstein s češkimi glasovi. Češki socialistični demokrat Prokes je imel češki govor, v katerem je ljuto napadal radi tega glasovanja češke člane odseka. Proti češkemu govoru sta protestirala Nemci Bielohlavek in Sommer, kar je povzročilo oster konflikt med Čehi in Nemci. Večji del čeških članov je na to zapustil sejo, kar je povzročilo, da je bil za referenta o izvolitvi ministra Dzeduszyckega izvoljen socialist Wittek. Poljaki so vsled tega vplivali na edinega navzočega češkega člena Mysliveca, da je šel po svoje tovar-

rije, da so se vrnili k seji. Ostali referenti so se razdelili, kakor so želeli Poljaki.

Kriza na Hrvaskem.

Zagreb, 11. julija. Včeraj se je nadaljevala konferenca hrvatsko-srbske koalicije. Vsi govorniki so naglasili, da se mora z vsemi silami delovati na to, da se sabor razpusti in se razpišejo nove volitve. Pri eventualnih novih volitvah bodo koalirane stranke v vseh okrajih postopale složno. Danes je koalicija razpravljala o proklamaciji, ki se ima izdati na narod, in o takтиki napram Ogrski.

Zagreb, 11. julija. Konference Starčevičanske stranke se je udeležilo 18 poslancev. Na seji se je sklenilo, naj stranka stopi na odločno opozicionalno stališče napram novemu banu. Stranka izda manifest na narod, v katerem bo odločno povdardila svoje protinagodbene stališča. Večina govornikov se je izrekla proti kooperaciji s hrvatsko-srbsko koalicijo pri eventualnih novih volitvah.

Zagreb, 11. julija. Hrvati so jeli proti Madžarom nastopati z bojkotom. »I. hrv. štadiona«, najbogatejši hrvatski denarni zavod, in »Poljedelska banka« s svojimi podružnicami ste sklenili prekiniti vsak promet z madžarskimi denarnimi zavodovi. Zgledu teh dveh bank bodo sledili tudi drugi zavodi.

Iz Ogrske.

Budapest, 11. julija. Vlada je predložila zbornici zakonski načrt o ureditvi finančnega položaja glavnega mesta in o nakupu Margaretneg otoka, ki je last nadvojvođe Josipa. Nato se je zbornica na dolgo in široko pečala z osebo bivšega ministrskega predsednika Fejervaryja ter razpravljala o upravičenosti njegove pokojnine. Debato je zaključil dr. Wekerle, ki je pozval zbornico, naj se neha pečati s takimi malenkostmi. Zbornica je nato odgovorila zasedanje do 10. oktobra.

Kongres ruskih revolucionarjev.

London, 11. julija. Odbor ruskih revolucionarjev je sklenil,

V tujini.

Študentovska zgodba. — Spisal Samko Cvetkov. (Dalje.)

Roman je legal in zaspal. Antonij je položil roke na mizo in se je zamislil. Marta je bila njevo veselo hrepnenje od tiste ure in Lojzkih slik je izginila iz njegove duše. Padla je zavesa kakor v gledališču in gledalec čakajo novega dejanja. Antonij je čakal novega dejanja. Snaval je in sklepal, in bogvedi da je sklenil, da bo konec lep in on srečen junak v novi drami. Odprl je okno, dvignil roletno in pogledal v noč. Bila je zvezdnata zimska noč in lepo so sijale zvezde. »Ti, mala podredna zvezda tam za dinnikom, stopi no doli, da te ponesem ljubici, da te ponesem Marti... Antonij je govoril polglasno in zaspani stražnik je pogledal na okno ter si mislil, čemu ta človek govorí v to gluho noč. Ko ga je spoznal, je spoštljivo pozdravil. »Dobro jutro!«

Stražnik je šel dalje, Antonij pa je zaprl okno in upihnil luč. »Naj bo, kakor hoče naj bo, zjutraj že se kaj skleni. Zvečer pa grem k Lojzki in ji izročim svoj zadnji pozdrav.« Zaspal je takoj nato in se sanjalo se mu ni kaj.

Zjutraj je vstal Antonij zelo lahko. Skozi spuščeno roletno je pri razpoki silil solnčni pramen v sobo in po tistem traku je spoznal Antonij, *

LISTEK.

Beseda o slogu.

Ljudje imajo o pisateljih in o pisateljevanju čudovito naivne pojme. V obče mislijo, da sede pisatelj za mizo in da potem kar piše dokler se mu ljubi, po njihovi sodbi je pisatelj najbolj podoben ptici, ki tudi poje kadar hoče. Omikanejši ljudje imajo nekoliko boljše mnenje. Ti namreč ne vidijo v pisateljevanju zgolj mehaničnega opravila, pač pa sijo, da je dovršen v pravilu, da je pisatelj pričevanje pravilno, da je igrača, ako človek enkrat le ve, kar hoče zapisati. Le malo ljudem se sanna o težavah, ki jih ima pisatelj tudi se potem, ko je že dovršil prizadljalna dela, ko je že ustvaril ogrodje svojemu spisu, ko je že na jasnem s svojimi idejami in sploh z vsem, kar namerava v dotičnem spisu izvesti in povediti; le malo je ljudi, ki pojmišči je slog v najširšem pomenu te besede in kako težak in velik boj mora dobojevati vsak pisatelj pri vsakem svojem delu, dokler je njegovo delo tudi v stilističnem oziru popolno in dovršeno. Pride čas, ko se bodo pisatelji na posebnih učilih stilistike, kakor se uče slikarji na akademiji slikanju in se glasbeniki na konservatorijih uči teorije in prakse. Pisatelj mora znati svoje stroke nauk o harmoniji in o kontrapunktu ravno tako kakor glasbenik v svoji stroki.

O Maupassantu vemo, kako se

je učil in vežbal, predno je postal mojster sloga. Njegova mati, madama Laura, ga je naučila literarno gledati in Flaubert ga je naučil pišati. To ni tako lahko, kakor utegne kdo misli. Videti na stvareh vse, spoznati na njih, kar je najbolj karakterističnega in vse to povedati in popisati v umetni obliki, origin. in estetično lepo ter tako, da nastane v pisatelju situacijenje primerno dušno razpoloženje — tega bi se marsikdo niti v tisoč letih ne naučil, če nima »pisateljske žive«. Flaubert in njegov učenec Maupassant sta se včasih po več ur, da, celo po več dni mučila z enim samim stavkom, predno sta našla najlepšo in najprimernejšo obliko za svojo misel. Nič ni tako značilno za boj z jezikom in z besedami kakor Flauberto pismo, v katerem je rečeno: »Vse bi dal, ko bi imel pred seboj ravnokar odrezano človeško glavo, da bi mogel popisati njeni umiranje.«

Med slovenskimi pisatelji je le malo stilistov. Tega so krive različne okoliščine. Starejši pisatelji sploh niso imeli prilike se jezikovno tako izobraziti, kakor to morejo mlajši pisatelji dandanes. Tedaj je le posebno močna in originalna individualnost zamogla ustvariti svoj slog. Tako dr. Tavčar in deloma Krsnik, tako zlasti Levec in Trdina. Morda bi bil tudi Jurčič prišel do svojega umetniškega dovršenega sloga, a posvetil se je že žurnalistik in ta ubije vsako individualnost in pokvari tudi najnadarsejšemu človeku slog.

Te dni sem čital »Aleš iz Razora«.

*) Aleš iz Razora. Spisal Ivan Cankar. Narodna založba v Ljubljani.

uplivale, zdaj ta zdaj druga. Slog in moda se sicer navidezao sovražita, a skrivaj imata med seboj intimno razmerje. Nohen pisatelj se ne more popolnoma odtegniti vplivu literarne mode. To tudi ni treba. Moda sili pisatelja, da vedno kaj novega išče, da se skuša prilagoditi večnim premenam in na ta način postane kot stilist umetnik. Po tej poti je hodil tudi Cankar. Nekaj časa so bili njegovi koraki negot

oglasil k besedi, je zaključil g. načelnik zborovanje, pozivljajoč, naj se vse gostilničarji v septembru udešte shoda kranjskih gostilničarjev v Ljubljani.

Izvanredni občni zbor društva poštarnje na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji bo v pondeljek, dne 5. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne v Trstu, v sejni dvorani c. kr. poštnega ravnateljstva. Na dnevnom redu je: Razpustitev sedajnega društva, razdelitev tega v deželne skupine, katere se priklopijo osrednjemu društvu na Dunaju. — Da se bode zmogle društvo razpustiti, so cenj. člani naprošeni, da se udeleže občnega zabora osebno ali pa pošljajo podpisane izjave, katere so prejeli in sicer najkasneje do 3. avg. predsedstvu v Litiji.

Postojlovino gasilno društvo v Zgornji Šiški priredi v nedeljo, dne 14. t. m. v Kosezah v goštinstvu g. I. Kavčiča „pri Svedraču“ društveno veselico s sodelovanjem tamburaškega kluba „Zarja“ in domačega pevskega zabora. Začetek ob 3. uri pop. Vstopna prosta.

Slovenske gledališke predstave. Predstave slovenskih igralcev, ki bodo v soboto 13. t. m. in v nedeljo 14. t. m. v Ribnici in v Kostanjevici, so predzadnjne, v kateri nastopi g. Verovšek pred svojimo odhodom v Trst.

Mestna višja realka v Idriji je imela, kakor posnemamo iz izvestja, v preteklem šolskem letu 193 učencev, med temi je bil 1 privatist. Poučevalo je na zavodu 13 učnih moči, in sicer ravnatelj, 5 profesorjev in 7 namestnih učiteljev. Dijaki so bili razen dveh Nemcev sami Slovenci, in sicer 148 Kranjec, 36 Primorcev, 5 Štajercev, 2 Korošca in po 1 z Nižjeavstrijskega in Ogrskega. Odličjakov je bilo 7, prvi red jih je dobilo 48, drugi 22, tretji 44, ponavljali izpit 11, en dijak je pa postal neizprasan. V izvestju je priobčil prof. B. Baebler znanstveno razpravo „Radioaktiviteta in razpadanje atomov“.

Iz Novega mesta. Praznik slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda so tudi novomeški rodomlubi primerno počastili. Na predvečer so goreli kresovi. Enega so začigli, kakor vsako leto, tudi letos gojenici kmetijske šole na Grmu. Jako veliko občinstva iz mesta in okolice se je zbralo okoli ognja; krepak moški zbor je prepeval navduševalne davore. Drug lep kres je gorel na kapiteljskem hribu. Se večja in lepša proslava godu svetih blagovestnikov je pa bila razsvetljava na Krki v soboto večer. Na stotine ljudstva se je zbralo na mostu v Kandiji, sploh po vseh krajih, odkoder se ima razgled na reko. Prelep je ta razgled z mosta po Krki navzgor; na desni vrtovi in visoke pečine, na katerih čepe male srednjeveške hišice novomeškega brega, na levu se vrste poslopja razstajnjene Kandije, v ozadju na ovinku reke pa zapira razgled park bolnice in temna smrečina Portovega gozda. In ko je usagnil zadnji odsvit večerne zarje za vrhovi smrek v ozadju, se je prikazala v tmini mala lučica; narastla v ognjen vodomet, metaoč v vseh mogočih barvah žareče kroglice v velikem loku v zrak, nazadnje pa z gromkim pokom se razprila v tisoče zvezd, tisočero odsvitajočih v temnih valovih. Žareče kače so sikhile proti nebu. Počasi, majestično je priplula izza ovinka vrsta čolnov, okrašenih z lampijoni in lučmi, katerih lesk je od večernega vetra lahko vzvalovljena površina podvojila, da se je vse iskrilo v vseh možnih bojah. Bujen prizor! Bengalična luč je razsvetila od časa do časa še bolj prekrasno sliko, potapljajoč jo v rdeč, potem zopet zelen sij. Dolga vrsta čolnov je sledila vodilni ladji, katera je kar gorenja umeščena ognja, žarki iskre daleč od sebe prščega. Množico je v prvih trenutkih ta čarni prizor kar prevzel, brez šuma, nemo je užival nebroj prekrasno sliko, potem pa tem glasneje zaoril veselja in zadovoljstva. Burno odobravanje in živahni klici so se razlegali raz breg, godba je udarila in petje se je začulo, vse to budec stoteri jek. Prekrasna je bila priredeitev in vsa čast gre krogu dam in gospodov, ki so pod spretnim vodstvom g. V. naš narodni praznik tako lepo proslavili. Želeli je le, da bi se ta narodni praznik vsako leto tako krasno proslavil.

Iz Cerknica. Z veseljem porčam širi javnosti, da je v Cerknici skoraj zopet zacetvela lepa družabnost, kakršne se spominjam že iz prejšnjih časov. Pretečeno nedeljo smo poleteli skupno, seveda na vozech, v krasni Škočjan, kjer smo v tej krasni naravi se zavabili prav imenitno. Mislim, da kdor je bil v Škočjanu, mu ostane gotovo v spominu ta priznani družabni izlet. Res, zadnji čas je že, da smo zopet edini, kakor je bilo to pred nekaj leti. V nedeljo, dne 14. t. m. imamo, kakor čujemo iz manesljivih virov, poset dragih nam sosedov „Postojčanov“. Obiščemo nas

namreč s svojim prihodom: slavno pevsko društvo „Postojna“ in slavni „Postojnski Sokol“. Pevsko društvo „Postojna“ je že gotovo vsakemu znano, da ima v svoji sredi pevce, katerih ime je glede na njihove, res krasne glasove proslulo že široku naše slovensko domovino. Omeniti moram še glede tega izleta, da bode slavni „Postojnski Sokol“ prikazovali v Cerknici tudi javno televadbo na orodju. Ta dan pričakujemo v Cerknici tudi mnogočtevilm posest naših rodoljubnih okoliščanov, da skupno z nami počaste drage nam sosedne „Postojčane“. Gotovo ne bo nihče izmed njih ostal doma, ker take slavnosti ni bilo in je morda ne bo več kmalu v našem trgu. Kličem vam torej, dragi rodoljubi: „V mislih domovino, v srcu pogum, v roki moč“ in na svidenje na tej slavnosti!

D — n. C.

Meščanska šola v Postojni je sklenila dne 13. t. m. svoje prvo šolsko leto. Iz „Letnegra poročila“, na čigar prvem mestu je razprava o „Ustanovitvi meščanske šole“, povzamemo, da je bilo ob koncu leta 40 učencev v I. razredu. Na zavodu sta poučevala razen ravnatelja še dva učitelja in katehet. Končni uspeh je izvanredno zadovoljiv: 36 učencev je dobilo prvi red in le 4 učenci drugi red. Pristojnih pa je bilo 18 učencev iz Postojne, 6 iz postojanske okolice, 10 iz postojanskega okrajnega glavarstva, 4 iz raznih krajev Kranjskega in 2 iz Primorskega.

Bračno in pevsko društvo „Toplice“ je na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda začelo velik kres, ki je naznajan, da društvo živi in časti velika slovenska apostola. Slovenska pesem se je veselo razgala po mirni topički dolini v temno noč.

C. kr. državna gimnazija v Celju. Iz izvestja tega učilišča za leto 1906/7 poizvemo nastopno: Ta zavod je imel pripravljalnico in osem razredov. V vseh teh razredih je bilo ob začetku šolskega leta 381, a ob koncu 347 učencev. Po domovini je bilo 226 Štajercev — iz Celja in okolice 134 —, 12 Korošcev, 26 Kranjec, 4 Primorcev in iz drugih avstrijskih kronovin 48 — to število povzročuje nemški „Studentenheim“! — 6 iz Ogrske, 4 iz Hrvaške in 3 iz Bosne. — Po veri: 246 katoličanov in 17 protestantov. — Po narodnosti: 82 Slovencev, 1 Čeh in 246 (!) Nemcev. — Učni uspehi: 35 odličjakov, 254 prvi red, 21 drugi red, 6 tretji red; 30 jih ima ponavljali izpit, a dverna je delati naknadni izpit. — Kot privatista sta bila vpisana dva učenca. — Šolnine so pličali učenci vse šolsko leto 9950 K.; popularna šolnine oproščenih je bilo v I. semestru 153, a v II. semestru 158 dijakov. — Učiteljsko osobje: ravnatelj, 13 rednih profesorjev, 1 c. kr. vadniški učitelj. Med učiteljstvom sta samo dva priznana Slovence!

Naši „izobraževalci“ — po-neumnjevalci naroda! Od Drave se nam piše dne 10. julija t. l.: Vaš list je že često ožigosal žalostno navado prostega našega ljudstva, namreč „romanje“; in to prav po pravici! Pri romanju naši ljudje ne pridobevajo duševno, niti materialno; pač pa za pravljajo brezmiselno drag čas in denar ter si pri tem — žal — premnogokrat okvarijo še dušo in — telo. Same maše in molitve ne prinašajo narodu našemu nobenega haska. Kdor torej kmetski narod vabi — in to še dostikrat ob največjem delu na polju — na razne božje poti, tisti ni njegov prijatelj, marveč on zaseduje le svoje sebične namene. Taki sebičneži so vse naši „izobraževalci“ v duhovski skupini, naj si bodo potem že farji na kmeth ali pa „profesorji“ v mestih! — V listu za „dobro naše ljudstvo“, v dobroznamenem zloglasnem „Slov. Gospodarju“, v dolgem oklicu vabita naše kmečke ljudi laporški župnik Medved in mariborski rimski doktor, profesor Medved, k. 750 letnemu jubileju božje poti v Marijinem Celju l. 1907. Na koncu tega vabile pravita: „Preč g. dušne pastirje pa prosiva podpisana, da romanje oznano in priporočajo, romanjem naročivo vozne liste ter z naročilom vred požejmo vozino.“ — To se pravi naše ljudstvo izzemer ter skrajni čas je že, da se enkrat tudi to „kulturno“ delo naših „izobraževalcev“ kolikor to je služboval 33 let kot nadučitelj v Kožjem na Sp. Štajerskem. Naj v miru počiva!

Ogenj. Posestniku Antonu Frkatu v Rakuliku pri Senožečah je v pondeljek ogenj uničil 2 hiši, 2 gospodarski poslopji, 240 stotov sena, 4 vozove, predšč. pos. Ivanu Kristanu hišo, Andreju Šabecu hlev in šupo, Jakobu Krašni hišo in hlev, Alojziju Križaku hišo, Jožefu Gorjancu hišo in hlev, Frančišku Šabecu pa hlev. Skode je nad 30 000 K., zavarovalnina pa prav malo. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Dve kolesni ukradeni in poškodovani. Trgovcu Josipu Tolazziju in vinskemu trgovcu Fr. Hladniku iz Čevic pri Logatcu sta bila 4. t. m. bio ikija v Uncu ukra-

dena. Našli so ju pozneje vsa poškodovana enega na pokopalništu drugega pod nekim kozolcem v Uncu. Samljiva sta videti pomočnika Franc Pianecki in Ivan Letnik, katera so aretrirali.

Strela je udarila dne 8. t. m. ob 8. uri sijutra v živinski hlev posestnika Langera na Iglenku pri Veliki Loki. Zgorela je ena hiša, tri gospodarska poslopja in mnogo sena. Prva je prihitela na pomol velikološka požarna bramba, tisti Ločanje, ki se jim vedno mečejo poleha pod noge, v nesreči so pa prvi na mestu. Z dvema brizgalnicama se jim je kaj hitro posrečilo omejiti požar. Sodelovalo je tudi trebanjsko gasilno društvo. Škoda ogromna.

V glasbenem okruhu je sičnočni koncert v areni „Narodnega doma“ uspel nad vse izborni in so se igrale same slovenske skladbe. Obzalovali pa je, da se tega koncerta ni udeležil marsikdo, od katerega bi bilo pričakovati, da se ga udeleži. Saj vendar v Ljubljani glede „Narodnega doma“ ne stojimo pod vplivom „Slovenca“. Sicer pa je g. restavrator Krščnik svojim gostom z jedo in pijačo tako postregel, da je šla splošna hvala o njegovih pristnih vinih in izvrstni vzorni kuhinji.

Sirov vojak. V Mlinskem pri Kobaridu je v nedeljo udaril neki domobranev v pjanost brez povoda 15letnega dečka s sablo po glavi ter ga nevarno ranil. Vojak je Lah s Tirolskega in so ga odpeljali v zapor v Celovec.

Ped voz je padel 13letni opekarški učenec Anton Martinič v Gorici. Zlomil si je nogo.

Nesreča. Na Praprotnem pri Gorici je peljal voznik drva po klanou. Kar požene voz vole po njem, vozniku se spodrsne, da pade pod voz, ki mu je šel čez prsi, da bo težko okreval.

Ustrežil se je v Trstu 41letni Robert Stanič. Bil je duševno bolan.

Smrt pisančeva. V Rušah pri Mariboru je žalostno končal mis. pomočnik Vendelin Pišek. Pijan je kolovratil ponoči domov, pri tem pa padel v 5 metrov globok prepad in z glavo butnil na oster kamen, da je bležal nezavesten in da je kmalu nato umrl.

Z Bledu se nam piše: Želansko leto se je od počasnega ravnateljstva v Trstu objabilo, da dobi nova letovišča kolonija Rečica, če ne svoje pošte, vsaj svojega pismonoša. Minulo pa je že leto, a niti o pismonošni ni duha. — Nerazumljivo! Tako velik kraj Rečica z vsemi vilami in hoteli krog bledskega kolodvora pa brez pošte! Pritožbe se čujejo od vseh strani; hotelirji so skoro prisiljeni zdrževati lastnega zasebnega pismonoša, tujoji pa, kar nas je nastanjene po manjših vilah, pa homido hoče nočet vsak dan sami na tri kilometre oddaljeno posto. Če ima poštna uprava za od pošte celo uro oddaljene vile v Bohinju in Področju svojega pismonoša, in če ima za Bled krog cerkve kar štiri, bi moral imeti za Rečico in kolodvor najmanj enega. To pa ni! Vkljub temu, da tudi mi plačujemo drago zdravniško takso, se nam prav nič ne nudi, ne godba, ne cestna razsvitjava, no in bodimo skromni, ni vsaj kak poštni nabiralnik. Vprašamo občinsko upravo, kako si ona pliča upa od ptujočih pobirati zdravniško takso, ko mu na Rečici sploh ničesar ne nudi. Ali nismo tedaj upravičeni od občine zahtevati, da se ona vzame za to začelo in da nam začasno, dokler še ne dobimo pravega pismonoša postreže s kakim občinskim selom, ker še le potem, ko nam je ustregla vsaj s to malenkostjo, je deloma upravičena zahtevati od nas zdravniško takso.

Eden iz zdravniških gostov.

Umrl je dne 7. julija t. l. po kratki bolezni v Mariboru upokojeni nadučitelj Franjo Böheim v 64. letu svoje starosti. Rajnki je šel pred dvema letoma v zastuženi pokoj ter je služboval 33 let kot nadučitelj v Kožjem na Sp. Štajerskem. Naj v miru počiva!

Za opelklinami je umrl 8½letna Marija Golub pri Sv. Krištofu pri Laščem. Igrala se je v pričomaterje rez ušigalicami ki so se vnele in začale njen obliko.

Strela je udarila v vinsko klet Martina Vtičava v Humu pri Ormožu, da je pogorela z vinom vred.

Utepljenca se našli v Dravi pri Mariboru. Ležal je že ves mesec v vodi in bil že zelo raspadel. Sodijo, da je posestnik Ivan Halleger s Koroškega pri Celovcu.

— Pogreša se od nedelje sem nadučitelj v Radovljici, prideljeni učitelj-vodja v tuk. gluhenemnicu g. Janko Pianecki. Pogrešane je odšel v nedeljo sijutra in gluhenemnicu in so ga pozneje videli še v mestu. Pospolne je bil viden, ko je instopl v

Kranju iz vlaka, ki odpelje iz Ljubljane ob tričetrt na 12. dopoldne. Se tistega dne pa ga je videl nek njen znanez izstopil iz vlaka na Javorniku ob štirih. Ker je Pianecki zapustil v svojem uradu vse v redu in ni prišel k svoji rodbini, katere je na podčinacih na Gorenjskem in tudi takoj ni nikomur omenil, kam da gre, se je batil, da bi se mu ne bila pripetila kakša nesreča. Pogrešane je rojen 4. aprila 1866. leta v Kobaridu pri Starem trgu na Notranjskem in pristojen v Radovljico. Je velike, srednje močne postave, temnih sivkastih las, takih rjavorumenih brk in brade (Spitzbart) in je bil pri odhodu baje črno oblečen.

Dijaki izginili. Dne 18. junija je od doma svojih roditeljev iz Benešova baje v Opavo, odšel leta 1883. rojeni trgovčev sin, dijak Adolf Bayer, za katerega se boje, da bi se ne bil sam vzel življenga. Pogrešanec je 165 cm visok, plavih bratov, je bil pri svojem odhodu oblečen v temno karirato oblačko, je imel zelen klobuk z znakom „Pichler“, siv dežni plašč s kapuco in z začetnima črkama A. B. zaznamovano perilo. Denarja je vzel s seboj 250 K. V svet ga je gnala baje nesrečna ljubezen.

Neprevideni kolesar. Včeraj popoldne je podrl neki kolesar na hodni poti nasproti vojaškega streljšča na Dolenjski cesti 13letnega šolskega učenca Ivana Porebra in ga na lev nogi in na glavi lahko telesno poškodoval.

Izgubljene in najdeni redi. Marija Emeršičeva je našla zavitek različne cikorije. Izgubil je dobiti v III. policijski stražni na Karloški cesti. — Neka kuhanica je izgubila 300 K denarja.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl) Kolodvorske ulice, koncert. Začetek ob polu osmiljih zvečer. Vstop prost.

Jugoslovanska korespondenca. (Südslavische Korrespondenz). Podpisani se je namenil izdajati interese avstrijskih južnih Slovanov zastopajočo korespondenco, namenjeno v prvi vrsti uredništvu čeških, poljskih, rusinskih in nemških časopisov, dalje v svrhu informacije političnim pisateljem, poročevalcem in politikom po pleču. Oba državnozborska kluba južnih Slovanov — imenom enega ljubljanskog poslanca Ivan Hribar, imenom drugega predsednika dr. Ivan Šusteršič — sta naiobjubila, podpirati me v tej namerni po vseh svojih močeh. Korespondenca, ki izhaja vsak dan po enkrat, v potrebi tudi večkrat, prinaša informacijske članke o položaju in porečila o političnih dogodkih s te ali one strani, ako so le-ta poročila stvarna in moreno v kateremkoli oziru služ

Zahvala.

Odbor za prireditev javne tombole v korist „Obrtniške bolniške blagajne v Idriji“ izreka tem potom vsem, ki so na ta ali oni načini pripomogli, da je tombola gmočno dobro uspela, prisrčno zahvalo. Z obžalovanjem pa se mora pri tej priliki konstatirati, da neka velika občina v idrijskem okraju, ki je Idriji mnogo hvalje dolžna niti ene tablice prodala n, medtem, ko se so druge občine več ali manj častno obnesle.

Za odbor: Jos. Rupnik, načelnik.

Gorzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banca v Ljubljani

Uradni konsil dne točke 12. julija 1907.

Naložbeni papirji.	Dana	Bing
42% majska renta	97.50	97.70
42% srebrna renta	98.55	98.75
4% avstr. kronska renta	97.60	97.80
4% zlata	11.50	11.70
4% ogrska kronska renta	92.85	92.05
4% zlata	111.10	111.30
4% posojilo dež. Kranjske	98.90	99.90
41/2% posojilo mesta Špijet	104.00	102.00
41/2% Zadar	99.85	100.85
41/2% bos.-herc. železniški posojilo 1902	99	100
4% češka dež. banka k. o.	100	101
41/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	97.85	98.35
41/2% zast. p. kom. k. o. z 10% pr.	103.50	104.60
41/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	98.75	99.75
41/2% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	98	99
41/2% z. pis. ogr. hip. ban.	99.25	100.25
41/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	98.50	99.50
41/2% obl. češke ind. banke	99.75	100.75
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	99.90
4% prior. dolenskih žel.	89.75	99.75
39/4% prior. juž. žel. kup. 1/1/1	297.80	297.80
41/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100	101
Srečke		
Srečke od 1. 1860/	149.25	151.25
od 1. 1864/	249.75	251.75
tiskske	140	142.50
zem. kred. i. emisije	288.50	268.50
II. ogrske hip. banke	264.50	274.50
srbske à frs. 100/	235	245
turške	92	102
Basilika srečke	184.75	185.75
Kreditne	20.40	22.60
Inomoške	422	432
Krakovske	80	90
Ljubljanske	88	94
Avstr. rdeč. križa	54.75	60.75
Ogr.	44.10	46.10
Rudolfove	26	28.50
Salcburške	65	75
Dunajsk. kom.	84.50	90.50
Delnice	456	466
Južne železnice	144.50	145.50
Državne železnice	661.25	662.25
Avstr.-ogrsk. bančne deln.	1805	1815
Avstr. kreditne banke	653.25	654.25
Ogrske	753	754
Zivnostenske	241	241.50
Premogokop v Mostu (Brüx)	738	743
Alpinske montane	59.50	59.50
Praške žel. ind. dr.	2617	2628
Rima-Murányi	544.40	545.40
Trboveljske prem. družbe	257	261
Avstr. orožne tovr. družbe	5.5	52.1
Češke sladkorne družbe	140	143
Valute		
C. kr. cekin	11.35	11.40
20 franki	19.14	19.17
20 marke	23.52	23.58
Sovereigns	24.03	24.07
Laški bankovci	117.82	118.02
Rublji	95.75	95.90
Dolarji	2.51	2.2
Zitne cene v Budimpešti	4.84	5
Termín		
Pšenica za oktober	50 kg K	11.45
Rž	50	8.84
Koruza	50	8.05
, 1908 , maj	50	6.18
Oves oktober	60	8.08
Nespremenjeno		

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 660 m. Srednji vrhni tlak 786.0 mm

Julij	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11. 9. zv.	739.8	13.0	er. srahod	oblačno	
12. 7. zv.	740.4	13.0	brezvetreno	oblačno	
2. pop.	739.9	17.1	sr. jvzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura: 17.6° normalne 19.7° — Padavina v mm 9.0

Včeraj popoldne nevihita.

Zahvala.

Globoko potrti vsled bolestne izgube naše iskrenoljubljene, nepozabne sestre ozir, svakinje in tete, gospodične

Lujize Sagorž

dovoljujemo si tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številne izrose sožalja, krasne vence in obilni sprejem k zadnjemu počitku izrec svojo najsrcenejšo in najtoplejšo zahvalo. Zahvala od naših živih. 23.18 Ljubljana, 11. julija 1907.

Zahvaljujoči ostali.

Iščem majhno, dobre vpeljano gostilno v najem ali na račun.

Ponudbe pod „A. H. 10.“ na upravn. „Slov. Naroda“. 2309-1

Dobro ohranjena železna blagajna

se ceno proda. 2319-1

Poizve se pri g. Lud. Černe, zlatarju v Wolfevih ulicah 3.

Vino naprodaj

Zadruga „Kletarstvo pri Pobegih“ poleg Kopra

naznanja velec, trgovcem z vinom in gostilničarjem, da ima že okoli

200 hl izvrstnega in pristnega ter raznovrstn. vina naprodaj. Cene po dogovoru.

Za podrobnosti se je obračati do načelstva zadruge. 231

Švicarija.

Od 1. maja nadalje tudi gorka kuhinja

Vsek dan ob 3. in ob 7. popoldne

KONCERT

Ljublj. seksteta na lok

Ob nedeljah in praznikih ob 7. urji zjutraj, 1/10. dopoldne in ob 3. in 7. popoldne.

Ustop vselej prost.

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!

Ta teden

se z dovoljenjem obrtne oblasti

radi popolne opustitve

trgovine

svilenina

čipke

pozamenti

bluze

klobuki

spodnja krila

srajce

rokavice

Mestna učiteljica, stannjoča v bližini novega poslopja višje deklinske šole, sprejme za prih. šolsko leto

dve delisci

na brano in stanovanje. — Zglasila pod šifro „P. J. 48“ upravnemu „Slov. Narodu“ do 7. julija. 2117 6

Slovo!

Pri odhodu iz Zagorja se nisem mogel od vseh bratov Sokolov posloviti, torej kličem tem potom še enkrat vsem bratom Sokolom

— „Na zdar!“ —

Ljubljana, dne 10. julija 1907.

Ferd. Tomazin.

A 188/7 2222

Oklic.

Vsled sklepa e. kr. okrajnega sodišča v Rudolfovem dne 6. julija 1907 se bode vršila

prostovoljna dražba

v zapuščino gospe Hedvige Schulz v Kandiji spadajočih dragocenosti in drugih premičnin, in sicer prvih

dne 16. julija 1907

od 9. do 12. dopoldne, eventualno tudi od 2. do 6. popoldne v notarski pisarni in ostalih premičnin pa

dne 17. in 18. julija 1907

od 9. do 12. dopoldne in od 2. do 5. popoldne v hiši št. 39 v Kandiji, pri kateri se bodo iste za ali nad inventarno ceno najboljšemu ponudniku proti gotovemu plačilu skupila v roke podpisanega sodnega poverjenika prodale.

C. kr. notarski urad v Rudolfovem,

dne 9. julija 1907.

Viktor Poznik

kot z dekretem e. kr. deželnega sodišča v Ljubljani 19. junija 1907 št. 1754 za c. kr. notarja dr. Albu Poznika v Rudolfovem imenovani substitut.

oprava za trgovino se ceno proda i doppoldni

Ernestu Sarku
Dvorski trg št. 3
pod Narodno kavarne.

2006-8

Proda se hiša št. 145

v Rožni dolini pri Ljubljani pod ugodnimi pogoji. 2308-1

Več se izve pri lastniku istotam.

Mlad mož, ki je dobro izdelal trgovsko šolo, isče takoj mesta 2246 4

kn